

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

ПРОЄКТ
ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«Технології захисту навколишнього середовища»

Першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
галузі знань 18 «Виробництво та технології»
спеціальності 183 «Технології захисту навколишнього середовища»
Кваліфікація: бакалавр з технологій захисту навколишнього середовища

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою Державного
університету «Житомирська
політехніка»

Голова Вченої ради

_____ Віктор ЄВДОКИМОВ

(протокол від __ _____ 20__ р.
№_)

Освітня програма вводиться в дію з
__ _____ 20__ р.

Ректор

_____ Віктор ЄВДОКИМОВ

(наказ від __ _____ 20__ р.
№ _____)

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійну програму розроблено відповідно до Стандарту вищої освіти України за спеціальністю 183 «Технології захисту навколишнього середовища» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (затверджено і введено в дію наказом Міністерства освіти і науки України № 1241 від 13 листопада 2018 р.) робочою групою у складі:

1. Людмила ГЕРАСИМЧУК – гарант освітньої програми, керівник робочої групи, доцент кафедри екології та природоохоронних технологій, кандидат сільськогосподарських наук, доцент.
2. Ірина ПАЦЕВА – член робочої групи, завідувач кафедри екології та природоохоронних технологій, доктор технічних наук, професор.
3. Оксана ЛУНЬОВА – член робочої групи, професор кафедри екології та природоохоронних технологій, доктор технічних наук, професор.
4. Ірина ДАВИДОВА – член робочої групи, доцент кафедри екології та природоохоронних технологій, кандидат сільськогосподарських наук, доцент.
5. Оксана АЛПАТОВА – член робочої групи, доцент кафедри екології та природоохоронних технологій, кандидат біологічних наук, доцент.
6. Людмила ДЕМЧУК – член робочої групи, доцент кафедри екології та природоохоронних технологій, кандидат педагогічних наук, доцент.
7. Сергій БОЙЧЕНКО – член робочої групи, завідувач кафедри автоматизації електротехнічних та мехатронних комплексів, доктор технічних наук, професор.
8. Олександр МЕДВІДЬ – член робочої групи, роботодавець, директор ТОВ «ЕКО-МБ».
9. ПРОВСТ Денис – випускник.
10. Юлія ВОЙНАЛОВИЧ – член робочої групи, здобувач вищої освіти.
11. Дарина САД – член робочої групи, здобувач вищої освіти.

Освітня програма «Технології захисту навколишнього середовища» підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 183 «Технології захисту навколишнього середовища» розроблена відповідно до Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. № 1556-VII, Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» від 30.12.2015 р. № 1187 (зі змінами в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 10.05.2018 р. № 347, постанови Кабінету Міністрів України від 03 березня 2020 р. № 180 та постанови Кабінету Міністрів України від 24 березня 2021 р. № 365); Стандарту вищої освіти України за спеціальністю 183 «Технології захисту навколишнього середовища» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, затверджено і введено в дію наказом Міністерства освіти і науки України № 1241 від 13 листопада 2018 р., Закону України «Про фахову передвищу освіту» від 6.06.2019 р. № 2745, Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого Наказом МОН України від 11.07.2019 р. № 977 тощо.

Освітня програма визначає передумови доступу до навчання, орієнтацію та основний фокус програми, обсяг кредитів ECTS, необхідний для здобуття освітнього рівня бакалавр, перелік загальних та спеціальних (фахових) компетентностей, нормативний і варіативний зміст підготовки фахівця, сформульований у термінах результатів навчання та вимоги до контролю якості вищої освіти.

1. Профіль освітньої програми зі спеціальності 183 «Технології захисту навколишнього середовища»

1 – Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Державний університет «Житомирська політехніка» Факультет гірничої справи, природокористування та будівництва Кафедра екології та природоохоронних технологій
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський) рівень Ступінь вищої освіти – бакалавр Кваліфікація – «бакалавр з технологій захисту навколишнього середовища»
Офіційна назва освітньої програми	Технології захисту навколишнього середовища
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, одиничний, 240 кредитів ЄКТС, термін навчання 3 роки 10 місяців
Наявність акредитації	Міністерство освіти і науки України Сертифікат про акредитацію (серія УД № 06011690) термін дії до 01 липня 2029 року
Цикл/рівень	НРК України – 6 рівень, FQ-EHEA – перший цикл, EQF-LLL – 6 рівень
Передумови	Повна загальна середня освіта або наявність освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст»
Мова(и) викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	Постійно
Інтернет адреса постійного розміщення опису постійної програми	https://ztu.edu.ua/
2 – Мета освітньої програми	
Підготовка бакалаврів з технологій захисту навколишнього середовища за спеціальністю 183 «Технології захисту навколишнього середовища» спрямована на формування у здобувачів вищої освіти комплексу загальних та фахових компетентностей для застосування у професійній діяльності, необхідних для вирішення практичних завдань у природозахисній та виробничій сферах та типових спеціалізованих завдань у сфері технологій захисту довкілля із урахуванням регіональних пріоритетів сталого розвитку.	
3 - Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація)	Галузь знань 18 – Виробництво та технології Спеціальність 183 – Технології захисту навколишнього середовища Опис предметної області Концепції, категорії, принципи, технології захисту навколишнього середовища на загальнодержавному, регіональному й локальному рівнях. Об'єкт вивчення: Сучасні природоохоронні технології захисту навколишнього середовища та забезпечення екологічної безпеки. Параметри технологічних процесів, принципи розроблення нових та удосконалення існуючих технологій захисту навколишнього середовища, правила застосування

	<p>чинної законодавчої і нормативної бази</p> <p>Ціль навчання: Підготовка фахівців, здатних розв'язувати складні задачі захисту навколишнього середовища на загальнодержавному, регіональному й локальному рівнях</p> <p>Теоретичний зміст предметної області: наукові концепції, категорії, принципи, фундаментальні теорії та методи природничих і технічних наук, принципи екоцентризму та екологічного імперативу, міждисциплінарності та концепції сталого розвитку, комплексності та системності, етапи життєвого циклу при оцінці стану навколишнього середовища, основні поняття і принципи функціонування навколишнього середовища. Технології захисту навколишнього середовища на загальнодержавному, регіональному й локальному рівнях</p> <p>Методи, методики та технології. Методи моделювання систем та процесів техногенно-екологічної безпеки, якісні і кількісні хімічні, фізичні, фізико-хімічні, медико-біологічні методи та методики. Методи проектування систем та технологій захисту навколишнього середовища</p> <p>Інструменти та обладнання. Обладнання та устаткування, необхідне для польового, лабораторного, дистанційного дослідження забруднень довкілля. Засоби природоохоронних технологій та очисне обладнання (відповідно спеціалізації за її наявності)</p> <p>Академічні права випускників. Мають право продовжити навчання на другому (магістерському) рівні вищої освіти та набувати додаткові кваліфікації.</p>
Орієнтація освітньої програми	<p>Освітньо-професійна програма орієнтована на фундаментальні теорії та методи природничих і технічних наук, принципи екоцентризму та екологічного імперативу, етапи життєвого циклу при оцінці стану навколишнього середовища, основні поняття і принципи проектування і функціонування навколишнього середовища, сутність та параметри технологічних процесів, принципи розроблення нових та удосконалення існуючих технологій захисту навколишнього середовища, правила застосування чинної законодавчої і нормативної бази</p>
Основний фокус освітньої програми	<p>Загальна освіта в сфері технологій захисту навколишнього середовища та інноваційного вирішення природоохоронних завдань та вирішення природоохоронних завдань у виробничій сфері. Спеціальна – діяльність з організації та управління екологічною безпекою шляхом використання природоохоронних технологій</p> <p>Ключові слова: екологія, довкілля, екологічна безпека, природоохоронна діяльність, забруднюючі речовини, очисні споруди, раціональне природокористування</p>
Особливості програми	<p>Програму розроблено із врахуванням регіональних особливостей та з метою підготовки фахівців для</p>

	<p>вирішення регіональних екологічних проблем, зокрема поводження з відходами, забруднення довкілля внаслідок ведення сільськогосподарської діяльності тощо, а також із врахуванням сучасних тенденцій у розвитку технологій захисту довкілля. Вимагає спеціальної практики на підприємствах або в організаціях, які займаються природоохоронною діяльністю</p>
<p>4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання</p>	
<p>Придатність до працевлаштування</p>	<p>Професійна діяльність в галузях техногенно-екологічної безпеки та природоохоронної сфери, інженерно-технологічної діяльності на промислових підприємствах та в проектних установах, у природозахисних організаціях органів державної влади та інспекційної діяльності з техногенного і екологічного нагляду та ін. Права випускників на працевлаштування не обмежуються. Фахівець може займати первинні посади відповідно до ДК 003:2010: інженер з техногенно-екологічної безпеки, інспектор державний з техногенного та екологічного нагляду, технік-еколог, інспектор державний з питань цивільного захисту та техногенної безпеки, інспектор державний.</p>
<p>Подальше навчання</p>	<p>Мають право продовжити навчання на другому (магістерському) рівні вищої освіти. Набуття додаткових кваліфікацій в системі післядипломної освіти</p>
<p>5 – Викладання та оцінювання</p>	
<p>Викладання та навчання</p>	<p>Студенто-центроване навчання, самонавчання, проблемно-орієнтоване навчання. Стил навчання – активний, що дає можливість магістранту обирати предмети. Лекції, лабораторні роботи, семінари, практичні заняття, самостійна робота на основі підручників, навчальних посібників та конспектів лекцій, консультації із викладачами. Під час першого року навчання здобувач обирає напрям дослідження. Впродовж останнього часу більшу частину часу присвячує написанню кваліфікаційної роботи, яку презентує та захищає перед екзаменаційною комісією.</p>
<p>Оцінювання</p>	<p>Поточне опитування, тестовий контроль, презентація індивідуальних завдань, звіти команд, звіти з практики. Підсумковий контроль – екзамени та заліки з урахуванням накопичених балів поточного контролю. Атестація – підготовка та публічний захист кваліфікаційної роботи.</p>
<p>6 – Програмні компетентності</p>	
<p>Інтегральна компетентність</p>	<p>Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та вирішувати практичні проблеми технічного і технологічного характеру у сфері екології, охорони довкілля, збалансованого природокористування, або у процесі навчання, що передбачає застосування теоретичних основ та методів технологій захисту</p>

	<p>навколишнього середовища, та характеризується комплексністю і невизначеністю умов.</p>
<p>Загальні компетентності</p>	<p>K01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>K02 Знання і критичне розуміння предметної області та професійної діяльності.</p> <p>K03. Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>K04. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>K05. Здатність приймати обґрунтовані рішення.</p> <p>K06. Здатність розробляти та управляти проектами.</p> <p>K07. Прагнення до збереження навколишнього середовища та забезпечення сталого розвитку суспільства.</p> <p>K08. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>K09. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК10. Здатність використовувати екологічну термінологію та спілкуватися фаховою державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК11. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК12. Здатність генерувати нові ідеї (проявляти креативність).</p>
<p>Спеціальні (фахові) компетентності</p>	<p>K10. Здатність до попередження забруднення довкілля та кризових явищ і процесів.</p> <p>K11. Здатність обґрунтовувати, здійснювати підбір, розраховувати, проектувати, модифікувати, готувати до роботи та використовувати сучасну техніку і обладнання для захисту та раціонального використання повітряного та водного середовищ, земельних ресурсів, поводження з відходами</p> <p>K12. Здатність проводити спостереження та інструментальний і лабораторний контроль навколишнього середовища, впливу на нього зовнішніх факторів, з відбором зразків (проб) природних компонентів.</p> <p>K13. Здатність здійснювати контроль за забрудненням повітряного басейну, водних об'єктів, ґрунтового покриву та геологічного середовища.</p>

	<p>K14. Здатність до розробки методів і технологій поводження з відходами та їх рециклінгу.</p> <p>K15. Здатність до проектування систем і технологій захисту навколишнього середовища та забезпечення їх функціонування.</p> <p>K16. Здатність до управління (розміщення і утилізація) відходами.</p> <p>K17. Здатність до забезпечення екологічної безпеки.</p> <p>K18. Здатність оцінювати вплив промислових об'єктів та інших об'єктів господарської діяльності на довкілля.</p> <p>ФК19. Здатність застосовувати міждисциплінарні підходи при критичному осмисленні екологічних проблем.</p> <p>ФК20. Здатність застосовувати практичні навички одержання та візуалізації інформації щодо поточного стану різних компонентів довкілля.</p>
--	---

7 – Програмні результати навчання

- ПР01. Знати сучасні теорії, підходи, принципи екологічної політики, фундаментальні положення з біології, хімії, фізики, математики, біотехнології та фахових і прикладних інженерно-технологічних дисциплін для моделювання та вирішення конкретних природозахисних задач у виробничій сфері.
- ПР02. Вміти аналітично опрацьовувати іншомовні джерела з метою отримання інформації, що необхідна для розв'язання природоохоронних завдань.
- ПР03. Вміти використовувати інформаційні технології та комунікаційні мережі для природоохоронних задач.
- ПР04. Обґрунтовувати природозахисні технології, базуючись на розумінні механізмів впливу людини на навколишнє середовище і процесів, що відбуваються у ньому.
- ПР05. Вміти розробляти проекти з природоохоронної діяльності та управляти комплексними діями щодо їх реалізації.
- ПР06. Обґрунтовувати та застосовувати природні та штучні системи і процеси в основі природозахисних технологій відповідно екологічного імперативу та концепції сталого розвитку.
- ПР07. Здійснювати науково-обґрунтовані технічні, технологічні та організаційні заходи щодо запобігання забруднення довкілля.
- ПР08. Вміти продемонструвати навички вибору, планування, проектування та обчислення параметрів роботи окремих видів обладнання, техніки і технологій захисту навколишнього середовища, використовуючи знання фізико-хімічних властивостей поллютантів, параметрів технологічних процесів та нормативних показників стану довкілля.
- ПР09. Вміти проводити спостереження, інструментальний та лабораторний контроль якості навколишнього середовища, здійснювати внутрішній контроль за роботою природоохоронного обладнання на промислових об'єктах і підприємствах на підставі набутих знань новітніх методів вимірювання та сучасного вимірювального обладнання і апаратури з використанням нормативно-методичної та технічної документації.
- ПР10. Вміти застосувати знання з контролю та оцінювання стану забруднення і промислових викидів, з аналізу динаміки їх зміни в залежності від умов та технологій очищення компонентів довкілля.
- ПР11. Вміти застосувати знання з вибору та обґрунтування методів та технологій збирання, сортування, зберігання, транспортування, видалення, знешкодження і переробки відходів виробництва й споживання; оцінювати їх вплив на якісний стан об'єктів довкілля та умови проживання і безпеку людей.
- ПР12. Обирати інженерні методи захисту довкілля, здійснювати пошук новітніх

<p>техніко-технологічних й організаційних рішень, спрямованих на впровадження у виробництво перспективних природоохоронних розробок і сучасного обладнання, аналізувати напрямки вдосконалення існуючих природоохоронних і природовідновлюваних технологій забезпечення екологічної безпеки.</p> <p>ПР13. Вміти застосовувати основні закономірності безпечних, ресурсоефективних і екологічно дружніх технологій в управлінні природоохоронною діяльністю, в тому числі, через системи екологічного керування відповідно міжнародним стандартам.</p> <p>ПР14. Вміти обґрунтовувати ступінь відповідності наявних або прогнозованих екологічних умов завданням захисту, збереження та відновлення навколишнього середовища.</p> <p>ПРН15. Вміти використовувати математичні знання для статистичної обробки даних спостережень за станом довкілля та моделювання явищ і процесів, що відбуваються в ньому.</p> <p>ПРН16. Вміти доводити знання та власні висновки в сфері захисту довкілля до фахівців та нефахової аудиторії.</p>	
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	<p>Робоча група: 3 доктори наук, з них 3 професори, 4 кандидати наук, з них 4 доценти, додатково залучені: роботодавець, випускник, здобувачі вищої освіти (другого та третього року навчання).</p> <p>Гарант освітньої програми: доцент кафедри екології та природоохоронних технологій, кандидат сільськогосподарських наук, Герасимчук Л.О., має стаж науково-педагогічної роботи 12 років.</p> <p>Всі науково-педагогічні працівники, залучені до реалізації освітньої програми є співробітниками Державного університету «Житомирська політехніка», мають науковий ступінь і вчене звання та підтверджений рівень наукової і професійної активності.</p>
Матеріально-технічне забезпечення	Матеріально-технічне забезпечення відповідає ліцензійним вимогам щодо надання освітніх послуг у сфері вищої освіти і є достатнім для забезпечення якості освітнього процесу.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	<p>Офіційний веб-сайт https://ztu.edu.ua/ містить інформацію про освітні програми, навчальну, наукову і виховну діяльність, структурні підрозділи, правила прийому, контакти. Матеріали навчально-методичного забезпечення освітньо-професійної програми викладені на освітньому порталі https://learn.ztu.edu.ua/ Вільний доступ через сайт Державного університету «Житомирська політехніка» до баз даних періодичних фахових наукових видань (в тому числі, англійською мовою).</p> <p>Інформаційне та навчально-методичне забезпечення освітньої програми з підготовки фахівців зі спеціальності 183 «Технології захисту навколишнього середовища» відповідає ліцензійним вимогам, має актуальний змістовий контент, базується на сучасних інформаційно-комунікаційних технологіях.</p>
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Індивідуальна академічна мобільність уможливується в рамках міжуніверситетських

	<p>договорів про встановлення науково-освітніх відносин для задоволення потреб розвитку освіти і науки з Одеським державним екологічним університетом, Вінницьким національним технічним університетом, Національним університетом біоресурсів і природокористування України, Національним університетом водного господарства та природокористування.</p> <p>Допускаються індивідуальні угоди про академічну мобільність для навчання та проведення досліджень в університетах та наукових установах України.</p> <p>Кредити, отримані в інших університетах України, перераховуються відповідно до довідки про академічну мобільність.</p>
Міжнародна кредитна мобільність	<p>Забезпечується відповідно до підписаних міжнародних угод та меморандумів із наступними установами: Вища школа, Католицький університет м. Лілль (Франція), Університет ім. М.Коперника м. Торунь (Польща), Сілезька політехніка (Польща), Університет «Думлупинар» м. Кютаг'я, (Туреччина), Університет «Османгази» м. Ескішехір, (Туреччина), Технічний університет м. Конья (Туреччина), Університет м. Парма (Італія), Університет м. Кальярі (Італія) та Університет сталого розвитку Еберсвальде, м. Еберсвальде (Німеччина).</p>
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	<p>На навчання за результатами співбесіди приймаються іноземні громадяни на умовах контракту, які мають документ про здобутий рівень освіти та відповідний рівень успішності, що дають право для вступу на бакалаврат відповідно до законодавства країни, що видала документ про здобутий рівень освіти.</p>
10 – Форми атестації здобувачів вищої освіти	
Форми атестації здобувачів вищої освіти	<p>Атестація здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи.</p>
Вимоги до кваліфікаційної роботи	<p>Кваліфікаційна робота передбачає самостійне розв'язання комплексної проблеми у сфері захисту навколишнього середовища, що характеризується невизначеністю умов та вимог і потребує проведення досліджень та/або здійснення інновацій.</p> <p>Кваліфікаційна робота не повинна містити академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації.</p> <p>Кваліфікаційна робота має бути розміщена на сайті закладу вищої освіти або його структурного підрозділу, або у репозитарії закладу вищої освіти.</p> <p>Оприлюднення кваліфікаційних робіт, що містять інформацію з обмеженим доступом, здійснювати відповідно до вимог законодавства.</p>
11 – Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти	
Наявність системи внутрішнього забезпечення якості вищої	<p>В університеті розроблена, впроваджена в дію та сертифікована система управління якістю, що базується на вимогах міжнародного стандарту серії</p>

<p>освіти</p>	<p>ISO 9001:2015 та Національного стандарту ДСТУ ISO 9001:2015. Впроваджена система сертифікована з 2015 року компанією «Бюро Верітас Сертифікейшн Україна» і підлягає щорічному аудиту. Сферою сертифікації внутрішньої системи забезпечення якості є: надання вищої освіти на рівні кваліфікаційних вимог до підготовки молодших спеціалістів, молодших бакалаврів, магістрів, докторів філософії, підготовка науково-педагогічного персоналу; проведення наукових досліджень та здійснення науково-технічних розробок, готових до подальшого впровадження та виробництва.</p> <p>Система забезпечення якості освітньої діяльності передбачає здійснення таких процедур і заходів:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти; 2) здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми; 3) щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників вищого навчального закладу та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті вищого навчального закладу, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб; 4) забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників; 5) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, в тому числі самостійної роботи студентів, за освітньою програмою; 6) забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом; 7) забезпечення публічності інформації про освітню програму, ступені вищої освіти та кваліфікації; 8) забезпечення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату в наукових працях працівників вищих навчальних закладів і здобувачів вищої освіти; 9) інші процедури і заходи.
----------------------	---

2. Перелік компонентів освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонентів освітньо-професійної програми*

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)*	Кількість кредитів	Форма підсумк. контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОП			
OK1	Іноземна мова	8	залік (тричі), екзамен
OK2	Політологія і основи державного управління	3	залік
OK3	Ділова українська мова та академічне письмо	3	екзамен
OK4	Агроекологія	4	екзамен
OK5	Фізичне виховання	3	залік
OK6	Екологічна географія та екотуризм	4	залік
OK7	Вища математика	3	залік
OK8	Геологія з основами геоморфології	4	екзамен
OK9	Метеорологія і кліматологія	4	екзамен
OK10	Інформаційні технології	3	залік
OK11	Хімія і біогеохімія довкілля	4	екзамен
OK12	Гідрологія з основами гідробіології	5	екзамен
OK13	Безпека життєдіяльності, охорона праці та цивільний захист	4	залік
OK14	Стратегічне управління для сталої реконструкції та реставрації в природоохоронній сфері	4	залік
OK15	Історія та культура України	3	залік
OK16	Основи екології та неоекології	5	екзамен
OK17	Університетська освіта та академічна доброчесність	4	залік
OK18	Аналітична хімія та інструментальні методи аналізу	4	залік
OK19	Біологія та основи біотехнологій	4	екзамен
OK20	Моніторинг довкілля з основами метрології	7	Екзамен, залік, КР
OK21	Екологічна токсикологія	4	залік
OK22	Картографія з основами комп'ютерних технологій	4	екзамен
OK23	Моделювання та прогнозування стану довкілля	4	залік
OK24	Екологічний супровід господарської діяльності	4	екзамен
OK25	Зелений курс ЄС та управління відходами	5	залік
OK26	Інженерна екологія	3	екзамен
OK27	Технології охорони водних ресурсів	4	екзамен
OK28	Оцінка впливу на довкілля	5	екзамен, КР
OK29	Технології захисту атмосферного повітря	4	екзамен
OK30	Управління водними ресурсами	3	залік
OK31	Урбоекологія та "зелене" будівництво	4	екзамен, КР
OK32	Екологічна безпека та управління	4	залік
OK33	Екологічне нормування та стандартизація	4	екзамен
OK34	Організація управління в екологічній діяльності	3	залік
OK35	Природоохоронне законодавство ЄС	4	залік
OK36	Основи екологічної рекультивациі та ремедіації	4	екзамен
OK37	Іноземна мова фахового спрямування (екологічна безпека)	8	залік (тричі), екзамен
OK38	Ознайомча практика	3	диф. залік
OK39	Навчальна практика	3	диф. залік
OK40	Виробнича практика	6	диф. залік
OK41	Переддипломна практика	6	диф. залік

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)*	Кількість кредитів	Форма підсумк. контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОП			
OK42	Кваліфікаційна робота	9	екзамен
Загальний обсяг обов'язкових компонент:		180	
Вибіркові компоненти ОП			
БК.1. Вибірковий блок 1			
<i>(вибіркові навчальні дисципліни університету, перелік навчальних дисциплін затверджуються наказом ректора щорічно, студенти обирають 3 навчальні дисципліни загальним обсягом 10 кредитів)</i>			
БК1.1	Дисципліна вільного вибору №1*	3	залік
БК1.2	Дисципліна вільного вибору №2*	3	залік
БК1.3	Дисципліна вільного вибору №3*	4	залік
БК.2 Вибірковий блок 2			
<i>(обираються навчальні дисципліни загальним обсягом 50 кредитів)</i>			
БК2.1	Дисципліна професійної підготовки №1**	5	екзамен
БК2.2	Дисципліна професійної підготовки №2**	5	екзамен
БК2.3	Дисципліна професійної підготовки №3**	5	екзамен
БК2.4	Дисципліна професійної підготовки №4**	5	екзамен
БК2.5	Дисципліна професійної підготовки №5**	5	екзамен
БК2.6	Дисципліна професійної підготовки №6**	5	екзамен
БК2.7	Дисципліна професійної підготовки №7**	5	екзамен
БК2.8	Дисципліна професійної підготовки №8**	5	екзамен
БК2.9	Дисципліна професійної підготовки №9,*	5	екзамен
БК2.9	Дисципліна професійної підготовки №10,*	5	екзамен
Загальний обсяг вибірових компонент:		60	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		240	
	Фізичне виховання***		заліки

* - Студент має вибрати 10 кредитів з врахуванням тижневого навантаження, допускається заміна на навчальні дисципліни інших спеціальностей

** - Студент має вибрати 50 кредитів з врахуванням тижневого навантаження

*** - За рахунок вільного часу здобувача освіти (секції)

2.2. Структурно-логічна схема освітнього процесу

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти/роботи, практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Заг. обсяг годин	Форма підсумк. контролю
1	2	3	4	5
I курс, 1 семестр				
OK1	Іноземна мова	2	60	залік
OK3	Ділова українська мова та академічне письмо	3	90	екзамен
OK6	Екологічна географія та екотуризм	4	120	залік
OK7	Вища математика	3	90	залік
OK9	Метеорологія і кліматологія	4	120	екзамен
OK12	Гідрологія з основами гідробіології	4	120	екзамен
OK13	Безпека життєдіяльності, охорона праці та цивільний захист	4	120	залік
OK16	Основи екології та неоекології	5	150	екзамен
	Фізичне виховання***			залік
I курс, 2 семестр				
OK1	Іноземна мова	2	60	залік
OK4	Агроекологія	4	120	екзамен
OK8	Геологія з основами геоморфології	4	120	екзамен
OK10	Інформаційні технології	3	90	залік
OK11	Хімія і біогеохімія довкілля	4	120	екзамен
OK17	Університетська освіта та академічна доброчесність	4	120	залік
OK19	Біологія та основи біотехнологій	4	120	екзамен
OK38	Ознайомча практика	3	90	диф. залік
	Фізичне виховання***			залік
2 курс, 3 семестр				
OK1	Іноземна мова	2	60	залік
OK15	Історія та культура України	3	90	залік
OK18	Аналітична хімія та інструментальні методи аналізу	4	120	залік
OK22	Картографія з основами комп'ютерних технологій	4	120	екзамен
OK27	Технології охорони водних ресурсів	4	120	екзамен
OK29	Технології захисту атмосферного повітря	4	120	екзамен
OK35	Природоохоронне законодавство ЄС	4	120	залік
BK2.1	Дисципліна професійної підготовки №1	5	150	екзамен
	Фізичне виховання***			залік
2 курс, 4 семестр				
OK1	Іноземна мова	2	60	екзамен
OK2	Політологія і основи державного управління	3	90	залік
OK21	Екологічна токсикологія	4	120	залік
OK25	Зелений курс ЄС та управління відходами	5	150	залік
OK28	Оцінка впливу на довкілля	5	150	екзамен, КР
OK30	Управління водними ресурсами	3	90	залік
BK2.2	Дисципліна професійної підготовки №2	5	150	екзамен
OK39	Навчальна практика	3	90	диф. залік
	Фізичне виховання***			залік

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти/роботи, практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Заг. обсяг годин	Форма підсумк. контролю
1	2	3	4	5
3 курс, 5 семестр				
ОК20	Моніторинг довкілля з основами метрології	4	120	екзамен, КР
ОК26	Інженерна екологія	3	90	екзамен
ОК34	Організація управління в екологічній діяльності	3	90	залік
ОК36	Основи екологічної рекультивації та ремедіації	4	120	екзамен
ОК37	Іноземна мова фахового спрямування	2	60	залік
ВК1.1	Дисципліна вільного вибору №1	3	90	залік
ВК1.2	Дисципліна вільного вибору №2	3	90	залік
ВК2.3	Дисципліна професійної підготовки №3	5	150	екзамен
	Фізичне виховання***			залік
3 курс, 6 семестр				
ОК20	Моніторинг довкілля з основами метрології	3	90	залік
ОК31	Урбоекологія та "зелене" будівництво	4	120	екзамен, КР
ОК33	Екологічне нормування та стандартизація	4	120	екзамен
ОК37	Іноземна мова фахового спрямування	2	60	залік
ВК1.3	Дисципліна вільного вибору №3	4	120	залік
ВК2.4	Дисципліна професійної підготовки №4	5	150	екзамен
ВК2.5	Дисципліна професійної підготовки №5	5	150	екзамен
ОК40	Виробнича практика	6	180	диф. залік
	Фізичне виховання***			залік
4 курс, 7 семестр				
ОК23	Моделювання та прогнозування стану довкілля	4	120	залік
ОК37	Іноземна мова фахового спрямування	2	60	залік
ВК2.6	Дисципліна професійної підготовки №6	5	150	екзамен
ВК2.7	Дисципліна професійної підготовки №7	5	150	екзамен
ВК2.8	Дисципліна професійної підготовки №8	5	150	екзамен
ВК2.9	Дисципліна професійної підготовки №9	5	150	екзамен
	Фізичне виховання***			залік
4 курс, 8 семестр				
ОК14	Стратегічне управління для сталої реконструкції та реставрації в природоохоронній сфері	4	120	залік
ОК24	Екологічний супровід господарської діяльності	4	120	екзамен
ОК32	Екологічна безпека та управління	4	120	залік
ОК37	Іноземна мова фахового спрямування	2	60	екзамен
ВК2.9	Дисципліна професійної підготовки №10	5	150	екзамен
ОК41	Переддипломна практика	6	180	диф. залік
ОК42	Кваліфікаційна робота	9	270	екзамен
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		240	7200	

* - Студент має вибрати 10 кредитів з врахуванням тижневого навантаження, допускається заміна на навчальні дисципліни інших спеціальностей

** - Студент має вибрати 50 кредитів з врахуванням тижневого навантаження

*** - За рахунок вільного часу здобувача освіти (секції)

СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНА СХЕМА

	1 курс / семестр		2 курс / семестр		3 курс / семестр		4 курс / семестр	
	1	2	3	4	5	6	7	8
Навчальні дисципліни загальної підготовки (НДСП)	ОК1 (8 кредитів)							ОК14 (4)
	ОК3 (3)	ОК4 (4)	ОК15 (3)	ОК2 (3)				
	ОК6 (4)	ОК8 (4)						
	ОК7 (3)	ОК10 (3)						
	ОК9 (4)	ОК11 (4)						
	ОК12 (4)	ОК5 (3)						
	ОК13 (4)							
Навчальні дисципліни фахової підготовки (НДФП)	ОК16 (5)	ОК17 (4)	ОК18 (4)	ОК21 (4)	ОК20 (7)		ОК23 (4)	ОК24 (4)
		ОК19 (4)	ОК22 (4)	ОК25 (5)	ОК37 (8)			
		ОК38 (3)	ОК27 (4)	ОК28 (5)	ОК34 (3)	ОК33 (4)		ОК32 (4)
			ОК29 (4)	ОК30 (3)	ОК36 (4)	ОК31 (4)		ОК41 (6)
			ОК35 (4)	ОК39 (3)	ОК26 (3)	ОК40 (6)		ОК42 (9)
Вибіркові компоненти освітньої програми (ВБ)			ВК2.1 (5)	ВК2.2(5)	ВК1.1 (3)	ВК1.3 (4)	ВК2.9 (10)	
					ВК1.2 (3)	ВК2.4 (5)	ВК2.7 (5)	
					ВК2.3 (5)	ВК2.5 (5)	ВК2.8 (5)	
							ВК2.6 (5)	
Всього за семестр:	29 кредитів	31 кредитів	30 кредитів	30 кредитів	26 кредитів	34 кредити	26 кредитів	34 кредити
Всього кредитів:	240							

- Навчальні дисципліни загальної підготовки, у т.ч. цикл вибіркових дисциплін;
 - Навчальні дисципліни фахової підготовки, у т.ч. цикл вибіркових дисциплін;

68 кредитів - дисципліни загальної підготовки (у т.ч. цикл вибіркових дисциплін), що становить 28% від загальної кількості кредитів;

172 кредити - дисципліни професійної підготовки (у т.ч. цикл вибіркових дисциплін), що становить 72% від загальної кількості кредитів

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випускників бакалаврів освітньої програми спеціальності 183 «Технологій захисту навколишнього середовища» здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи та державного екзамену. Кваліфікаційна робота передбачає розв'язання складної спеціалізованої задачі та/або практичної проблеми у сфері екології, охорони довкілля, збалансованого природокористування і сталого розвитку, що характеризується комплексністю та невизначеністю умов, потребує застосування теоретичних положень і методів наук про довкілля.

Кваліфікаційні роботи зберігаються на офіційному сайті закладу вищої освіти або його структурного підрозділу і мають бути перевірені (з використанням відповідного програмного забезпечення) на плагіат.

Захист кваліфікаційної роботи завершується видачею документу встановленого зразка про присудження йому ступеня бакалавра із присвоєнням кваліфікації: бакалавр з технологій захисту навколишнього середовища.

Гарант освітньої професійної програми,
керівник робочої групи,
к.с.-г.н., доцент

Людмила ГЕРАСИМЧУК

Завідувач кафедри екології
та природоохоронних технологій,
д.т.н., професор

Ірина ПАЦЕВА

4. Матриця відповідності програмних компетентностей обов'язковим компонентам освітньої програми

	K01	K02	K03	K04	K05	K06	K07	K08	K09	ЗК10	ЗК11	ЗК12	К10	К11	К12	К13	К14	К15	К16	К17	К18	ФК19	ФК20	
OK1			+																					
OK2								+	+															
OK3										+														
OK4							+															+	+	
OK5									+															
OK6					+				+	+	+	+												
OK7	+																						+	+
OK8													+			+							+	
OK9											+		+										+	+
OK10	+			+							+													
OK11		+																						
OK12		+													+	+								
OK13	+				+		+		+			+												
OK14					+		+							+										
OK15								+	+															
OK16		+																					+	
OK17								+	+															
OK18		+																						
OK19	+	+																						
OK20				+											+	+						+		
OK21	+	+																			+		+	+
OK22	+	+		+										+										
OK23				+	+								+										+	
OK24													+	+		+							+	
OK25	+	+					+										+		+					
OK26																			+				+	
OK27					+	+							+	+					+					
OK28						+																		
OK29					+								+	+					+					
OK30																+					+	+		+
OK31					+		+						+						+		+	+		
OK32		+					+				+					+					+			+
OK33		+																			+	+		
OK34	+					+													+					
OK35				+	+		+														+			
OK36	+						+				+												+	
OK37			+																					
OK38		+		+			+		+	+	+				+	+						+	+	
OK39		+		+	+					+	+	+												+
OK40		+			+		+	+	+	+	+	+		+	+	+	+		+		+	+	+	
OK41	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
OK42	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+

5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами освітньої програми

	ІР01	ІР02	ІР03	ІР04	ІР05	ІР06	ІР07	ІР08	ІР09	ІР10	ІР11	ІР12	ІР13	ІР14	ІР15	ІР16
ОК1		+														
ОК2	+															
ОК3																+
ОК4						+						+		+		
ОК5																+
ОК6														+		
ОК7	+														+	
ОК8	+													+		
ОК9				+											+	
ОК10			+												+	
ОК11	+															
ОК12														+		
ОК13	+		+													
ОК14				+		+										
ОК15														+		+
ОК16	+															
ОК17		+												+		
ОК18	+															
ОК19	+															
ОК20									+	+						
ОК21	+															
ОК22			+												+	
ОК23														+		
ОК24												+	+			
ОК25						+	+			+						
ОК26						+	+		+							
ОК27				+				+				+				
ОК28			+	+									+	+		
ОК29				+				+				+				
ОК30						+		+								
ОК31							+					+				
ОК32				+		+	+					+		+		
ОК33							+			+						
ОК34						+										
ОК35	+	+					+					+				
ОК36	+			+		+						+				
ОК37		+														
ОК38	+		+						+							
ОК39									+						+	
ОК40			+	+	+				+	+	+			+		+
ОК41		+		+		+	+	+	+	+	+	+	+		+	
ОК42	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+

Гарант освітньої програми,
керівник робочої групи,
к.с.-г.н., доцент
Завідувач кафедри екології та
природоохоронних технологій,
д.т.н., професор

Людмила ГЕРАСИМЧУК

Ірина ПАЦЕВА